

Õiguskantsleri Kantselei

Teie 06.02.2020 nr

Meie 20.02.2020 nr 16-5/200276/2000932

Gestaltpsühhoterapeudi tegevus

Lugupeetud avaldaja

Küsisite õiguskantslerilt Teie last nõustanud gestaltpsühhoterapeudi pädevuse kohta.

Õiguskantsler mõistab Teie muret, kuid ei saa [õiguskantsleri seadusest](#) (ÕKS) tulenevalt alustada Teie avalduse alusel järelevalvemenetlust. Nimelt ei või õiguskantsler sekkuda eraõiguslikesse suhetesse (ÕKS § 19). Psühhoterapeut ja klient on eraõiguslikus suhtes.

[Perekonnaseaduse](#) (PKS) § 120 lg 1 kohaselt on hooldusõiguslik vanem lapse seaduslik esindaja ning vanematel, kellel on ühine hooldusõigus, on ka ühine esindusõigus. PKS § 120 lg 7 sätestab, et kui vanem esindab last iseseisvalt, eeldatakse teise vanema nõusolekut. See tähendab, et kui üks lapsevanem esindab suhetes kolmandate isikutega (nt lasteaed, kool, haigla) last iseseisvalt, võivad kolmandad isikud eeldada teise vanema nõusolekut. Selline eeldus kehtib aga üksnes seni, kuni teine hooldusõiguslik vanem teatab kolmandale isikule, et tema nõusolekut ei anna. Samasugune reegel kehtib lapse psühholoogilisel nõustamisel. Täpsemalt võite lugeda ühest varasemast [õiguskantsleri soovitusest](#).

Psühholoogi, sealhulgas psühhoterapeudi tegevus ei ole Eestis õigusaktidega reguleeritud. Seetõttu pole ka reegleid selle kohta, kes võib ennast psühhoterapeudiks või nõustajaks nimetada ja kes mitte. Samuti ei ole seadustega kehtestatud järelevalvet psühholoogilist nõustamist pakkuvate spetsialistide üle. Seega on oluline, et nõustaja poole pöördudes veendutaks, kas tal on erialane haridus või kas tal on psühholoogi kutse.

Psühholoogi kutset annab välja [Eesti Psühholoogide Liit](#) (EPL). Praegu antakse välja nelja kutset: kliinilise psühholoogi¹, koolipsühholoogi, psühholoog-nõustaja ja spordipsühholoogi kutse. Vastavalt kutsestandardile on kõigi nelja kutse andmise eelduseks erialane magistrikraad. Kutse olemasolu saab hõlpsasti kontrollida [kutsekoja veebilehe](#) alalehelt „Otsi kutsetunnistust“, kui kirjutada vajalikku kasti nõustaja ees- ja perekonnanimi.

---

¹ Kliinilise psühholoogi kutse raames sätestab kutsestandard järgmise spetsialiseerumise: (1) kliiniline lapsepsühholoog, (2) kliiniline psühholoog-psühhoterapeut, (3) kliiniline kohtu- ja korrektsioonipsühholoog ning (4) neuropsühholoog.

Psühholoogide pädevuse ja nende töö kvaliteedi kohta võite küsida selgitusi ka EPL-lt. EPL-i põhikirja p 4 (5) järgi on liidu üks ülesanne arendada psühholoogi kutse-eeskirja ja jälgida sellest kinnipidamist, samuti olla vahendajaks psühholooge ja psühholoogiat puudutavate vaidlus- ja tüliküsimuste lahendamisel. Kutse-eeskirja põhimõtted on sätestanud EPL (vt [EPL-i liikme eetilised nõuded](#)). Nende põhimõtete kohaselt peab psühholoog nõustamisel lähtuma oma kompetentsi piiridest ning ei tohi oma töös kasutada teaduslikult põhjendamata töömeetodeid. Põhikirja ei sätesta kaebuste ja vaidluste lahendamise korda. Selle kohta saate täpsemat infot küsida EPL-lt.

Nõustajatel, kellel puudub psühholoogi kutse, ei ole keelatud pakkuda psühholoogilise nõustamise teenust. Tegemist on eraõigusliku teenusega, kus klient peab ise veenduma nõustaja kompetentsuses. Tänapäeval on nõustamisvaldkond äärmiselt mitmekesine: nõustamisteenust pakuvad toitumisnõustajad, spordinõustajad, edutreennerid (*life coach*), suhtenõustajad, juhtimisnõustajad ja paljud teised.

Teavet selle kohta, mis vahe on erinevatel nõustajatel, leiate näiteks Eesti Kognitiivse ja Käitumisteraapia Assotsiatsiooni veebilehelt <http://www.ekka.ee/lugemisenurk/psuhholoogidest-ja-psuhhoteraapeutidest>.²

Loodan, et neist selgitustest on abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Andres Aru

laste ja noorte õiguste osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristi Paron 6938411
Kristi.Paron@oiguskantsler.ee

---

² Õiguskantsleri Kantslei ei ole kontrollinud veebilehel avaldatud info õigsust.